Juldagen

Pastor Johannes Rydh
Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige

Predikan på distans, 25 december 2024

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för att du lät din enfödde Son bli människa för att frälsa världen. Låt din helige Ande predika julens evangelium i våra hjärtan, så att vi får en sann julfrid, befriade från syndens börda i förvissning om att Kristus har vunnit åt oss rättfärdighet och evigt liv. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext: Joh. 1:1–14 (2 årgången)

I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud. Genom honom har allt blivit till, och utan honom har inget blivit till, som är till. I honom var liv, och livet var människornas ljus. Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det. En man trädde fram, sänd av Gud. Hans namn var Johannes. Han kom som ett vittne för att vittna om ljuset, för att alla skulle komma till tro genom honom. Själv var han inte ljuset, men han kom för att vittna om ljuset. Det sanna ljuset, som ger ljus åt alla människor, skulle nu komma till världen. Han var i världen och världen hade blivit till genom honom, och världen kände honom inte. Han kom till sitt eget, och hans egna tog inte emot honom. Men åt alla som tog emot honom gav han rätt att bli Guds barn, åt dem som tror på hans namn. De är inte födda av blod eller av köttets vilja eller av någon mans vilja utan av Gud. Och Ordet blev kött och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde har av Fadern, och han var full av nåd och sanning.

Ordet blev kött

I begynnelsen skapade Gud himmel och jord. (1 Mos. 1:1) Så börjar skapelseberättelsen i Gamla testamentet. Johannes inleder sitt evangelium om Jesus Kristus på samma sätt: *I begynnelsen var Ordet.* Ordet, Guds evige Son, Kristus, var tillsammans med Fadern och den helige Ande redan före skapelsen, före tidernas begynnelse av evighet. *Ordet var hos Gud*, skriver Johannes, men inte bara det: *Ordet var Gud*. Inte en skapad varelse, inte en upphöjd ängel, inte en människa som i tiden mottagit en särskild gudomlig kraft, utan Gud själv, den andra personen i den heliga Treenigheten. Han var hos Gud, och samtidigt var han Gud själv. Vi kan inte förstå detta mysterium, men vi tror det på grund av Skriftens uppenbarelse. Han är en av treenighetens självständiga personer, och samtidigt den ende Guden, av samma väsen som Fadern, som vi bekänner i den Nicenska trosbekännelsen.

Med denna högtidliga inledning vederläggs alla de falska läror om Jesu person som förnekar hans gudom. Många menar att han bara var en människa, om än en stor profet, son till människan Josef. Han kanske hade en särskilt nära relation till Gud, kanske fick han ta emot kraft från Gud vid dopet, men han var ändå i grund och botten bara en människa, säger man. Och människor tar fel och har brister, och därmed måste allt han sade ses i ljuset av detta. Med en sådan syn kan man lätt bortse från den heliga Skrifts budskap.

Redan när Johannes skrev sitt evangelium genom den helige Andes ingivelse hade tidiga gnostiska villoläror börjat spridas. Detta skulle under några århundraden utvecklas till en dualism – en grundläggande tvåfaldig motsättning – mellan den onda skapelsen, som man ville befrias från, och den goda andevärlden. Mot sådant framhåller evangelisten: *Genom honom har allt blivit till, och utan honom har inget blivit till, som är till.* När Gud med sitt mäktiga skaparord sade: *”Varde ljus”* så var Kristus där. Ja, han finns där i hela skapelseberättelsen. De kristna har framhållit att GT:s inledelseord också kan översättas: *”Genom den förstfödde skapade Gud himmel och jord”*. Den goda skapelsen och Kristus hör ihop, men han är dess ursprung och inte en del av det skapade.

Idag firar vi framför allt detta: *Och Ordet blev kött och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde har av Fadern, och han*

var full av nåd och sanning. Detta är julens mysterium. Det eviga Ordet, Guds Son, tog sin boning hos oss här i världen. Han blev människa och föddes genom jungfrun Maria, som vi har hört i julevangeliet. Men han upphörde inte att vara Gud, utan upptog den mänskliga naturen i gudomen. Detta är något oerhört stort. Liksom vi hade han mänsklig kropp och själ, samtidigt som han var uppfylld av gudomlig härlighet från Fadern. Så är han både Gud och människa, två naturer oupplösligt förenade i en person.

Men där vår människonatur befläckas av arvsynden, där står Jesus istället ren och syndfri, full av nåd och sanning. Han kom av kärlek till oss människor som var slavar under synden och vandrade i det andliga mörkret. Han var människornas ljus som kom med evangeliets sanning för att försona alla våra synder. Han gjorde detta genom att villigt gå till sin död på korset. Ja, han blev människa just för att dö för våra synder.

Lagen och lagens straff över synden var ju till för människorna. Genom att upptaga den mänskliga naturen kunde han gå in under lagen och fullgöra den i vårt ställe. Syndens natur har gjort oss helt oförmögna att bidra till lagens uppfyllelse. Inte ens i det allra minsta kan vi förmå något gott som håller inför den allvetande domaren. Men Människosonen har uppfyllt allt och hållit allt. Det som vi inte kunde göra, har han gjort. Och hela det straff som våra synder förtjänat, det har han lidit i vårt ställe. Såsom människa har han gjort detta. Paulus skriver: *Men när tiden var fullbordad sände Gud sin Son, född av kvinna och ställd under lagen, för att han skulle friköpa dem som stod under lagen, så att vi skulle få söners rätt. (Gal. 4:4–5)*

Detta gäller inte bara för människan Jesus, utan också för hela världen när man tror på honom, eftersom han samtidigt var allsmäktig Gud. Aposteln skriver: *Så skulle också de många stå som rättfärdiga på grund av den endes lydnad. (Rom. 5:19)* Genom hans nåd får vi förlåtelse för alla våra synder. Så får vi stå rättfärdiga, inte på grund av oss själva utan på grund av Kristus, som är både Gud och människa.

På detta står och faller hela kristendomens lära. Där det förnekas att Kristus är evig Gud eller att Gud blev människa, där finns ingen förlåtelse, ingen nåd, ingen rättfärdighet. Utan Guds Son som blev människa finns inget liv. Men där Guds Ord om Kristus ljuder rent och klart får människor frälsning. *I honom var liv, och livet var människornas ljus.* Endast genom honom kan människor åter komma i andlig kontakt med sin Herre och Skapare. Genom honom får vi del av ljuset och livet. När våra synder bekymrar oss får vi vända oss till honom i förvissning om att de har alla blivit förlåtna. Han ger oss tröst och försäkran genom sin kropp och blod i altarets sakrament.

Jesus hade under hela sin verksamhetstid predikat detta glädjens evangelium. Han hade gjort många tecken och under för att visa sin gudomliga makt. Han botade sjuka och uppväckte de döda. Men världens människor kände inte igen sin frälsare, och ville inte ta emot honom. Johannes skriver: *Han var i världen och världen hade blivit till genom honom, och världen kände honom inte. Han kom till sitt eget, och hans egna tog inte emot honom.* Judarna, Guds egendomsfolk, hade i GT:s profeter och skrifter fått det uppenbarat hur Messias skulle komma till deras frälsning. Men när han trädde fram så förkastade de flesta Jesus. Han blev till slut korsfäst som en förbrytare. Hans egna tog inte emot honom. Men just när det såg ut som om mörkret hade övervunnit ljuset, då fullbordades hans seger.

Men åt alla som tog emot honom gav han rätt att bli Guds barn, åt dem som tror på hans namn. Tron är det som inlemmar oss i Guds rike. Genom tron blir vi Guds barn och får ta emot hans nåd. Men hur tar vi emot tron? Johannes fortsätter: *De är inte födda av blod eller av köttets vilja eller av någon mans vilja utan av Gud.* Några av de judar som kom till Johannes Döparen sade till sig själva: *”Vi har Abraham till fader.” (Matt. 3:9)* Men ingen frälsning kommer av att ha judisk börd. Ingen blir Guds barn genom blodet. Inte heller kan någon av egen kraft övervinna köttet och bli syndfri, eller med egen vilja avgöra sig för Gud. Köttets vilja är den gamla människan som är fiende till Gud och strider mot hans lag. Den kan aldrig åstadkomma någon bot. Nej, det är endast Gud själv som omvänder oss, genom ord och sakrament där tron skänks oss som en gåva. Det är en andlig pånyttfödelse genom den helige Ande. Endast så får vi ta del av ljuset, och bli Guds barn.

Julevangeliet är den största julgåvan. Det säger: *”Ty i dag har en Frälsare blivit född åt er i Davids stad, och han är Messias, Herren.” (Luk. 2:11)* Saliga är vi om vi lyssnar på det och litar på att han också har blivit född åt just oss. Då blir det en välsignad jul i sann glädje, en god jul.

Amen.

Högtidsbön: Barmhärtige Gud, kärleksfulle Fader. Vi tackar dig, för att du, oss till frälsning och salighet, låtit din enfödde Son bli människa. Dig, Herre Jesus Kristus, vare evigt lov att du, som var rik, blev fattig för vår skull, för att vi skulle bli rika. Vi tackar

dig, att du, som är alla herrars Herre, blivit vår broder, för att vi med dig skulle bli Guds barn. Låt dig nu också födas i våra hjärtan och giv oss det rätta barnasinnet. Du återsken av Faderns härlighet, förnya oss efter din heliga bild. Du store Fridsfurste, giv oss din frid och behåll oss i ditt rike, så att vi i din härlighet evigt får prisa och lova dig. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt Ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Hans Helige Ande stadfäste Ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan Ordets görare, och dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod, intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.